

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет**

Кафедра акушерства і гінекології № 1

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної
програми «Медицина»

_____ Ігор СКРИПНИК

Протокол від

2024 р. № 1

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан факультету медичного № 1

_____ Микола РЯБУШКО

Протокол від

2024 № 1

СИЛАБУС

**АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ
обов'язкова навчальна дисципліна**

освітньо-професійний рівень

галузь знань

спеціальність

кваліфікація освітня

кваліфікація професійна

форма навчання

курс та семестр вивчення навчальної
дисципліни

другий (магістерський) рівень вищої
освіти

22 «Охорона здоров'я»

222 «Медицина»

магістр медицини

Лікар

Денна

V курс, 9-10 семестри

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри

акушерства і гінекології № 1

Зав. кафедри _____ Антоніна ГРОМОВА

Протокол від

2024 р. № 1

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Громова Антоніна Макарівна, зав. каф., д.мед.н., професор. Мітюніна Ніна Іванівна, к.мед.н., доцент Ляховська Тетяна Юріївна, к.мед.н., доцент Мартиненко Віталій Борисович, к.мед.н., доцент Нестеренко Леонід Анатолійович, к.мед.н., доцент Талаш Валентин Васильович, к.мед.н., доцент Крутікова Елла Іванівна, к.мед.н., доцент Кетова Олена Миколаївна, к.мед.н., доцент Шафарчук Валентина Михайлівна, к.мед.н., асистент Орлова Юлія Андріївна, доктор філософії, асистент Прилуцька Неоніла Олексіївна, асистент
Профайл викладача (викладачів)	https://akusher-one.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	67-63-06
E-mail:	akushgynec@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://akusher-one.pdmu.edu.ua/team

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

Кількість кредитів / годин - 3/90, із них:

Лекції (год.) - 10

Практичні (семінари) (год.) - 60

Самостійна робота (год) - 20

Вид контролю – Семестрова підсумкова атестація (СПА)

Політика навчальної дисципліни

Організація освітнього процесу за освітньою компонентою «Акушерство і гінекологія» реалізується на кафедрі акушерства і гінекології № 1 Полтавського державного медичного університету відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті» та інших діючих нормативних документів
<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departement-npr/normativni-dokumenty>.

Проведення освітнього процесу за дисципліною «Акушерство і гінекологія» в особливих умовах (військовий стан, карантин під час пандемії та ін.) відбувається за допомогою, у тому числі, технологій дистанційного навчання, зокрема лекції та практичні заняття проводяться з використанням платформи ZOOM, Google Meet, Google Classroom та ін. На випадок повітряних тривог під час воєнного стану, освітній процес проводиться за планом. Створено алгоритм евакуації в укриття на клінічних базах кафедри. В укриттях створено умови для проведення практичних занять.

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які науково-педагогічний працівник пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни (правила поведінки на заняттях, пропуски, користування мобільним телефоном, перездачі і таке інше).

Здобувач вищої освіти повинен дотримувати навчально-академічної етики та графіка навчального процесу; бути зваженим, уважним.

Вимоги можуть стосуватися відвідування занять (неприпустимість пропусків, запізень і т.п.); правил поведінки на заняттях (активну участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів та ін.);

Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни та планами практичних занять; вивчення теоретичного матеріалу; виконання завдань, запропонованих для самостійного опрацювання.

Відповідь здобувача вищої освіти повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних заняттях є обов'язковою. Пропущені з поважних причин заняття мають бути відпрацьовані. Відвідування лекційних занять є обов'язковою складовою вивчення матеріалу; на лекції заборонено відволікати науково-педагогічного працівника від викладання матеріалу, усі питання, уточнення та ін. здобувачи вищої освіти задають в кінці лекції у відведений для цього час;

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, довідка з непрацездатності).

Політика щодо академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання рефератів, доповідей;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);

- списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо).

При організації освітнього процесу в ПДМУ науково-педагогічні працівники і здобувачі вищої освіти діють відповідно до:

- Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті.

- Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/8cIikW546JzSpxlYZZc6ZpcNFqRhNq_Z8Ro5EMvg8.pdf

- Положення про організацію і методику оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJApnM_MMwbKdxQN9FC2hu.pdf

- Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/wRYAl5n5X9cgYzgLLwxjtYa8Y3OQ_9wK6iAEtkjca.pdf

- Положення про організацію та проведення практики здобувачів освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/tswROM7KUS0XT7aEsz3ZJ1peVh33_PidlmTM3uuyo.pdf

- Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/QR1YfeF6g5o1URl7dXFI8JET0SQXx_xJCJbAyQwx3.pdf

- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/8Egpm18X2hOVGL4OURn5Agzgjb6RbYwFXPhHuB.pdf

- Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/Tw1ZR7sjAmDI8i0uE6kRX5q2F80J6_AiwtZ2dvVlQ.pdf

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Vfev7DkytENcq8ahjwqWPx0J5Llw8WBHkp8F9t_py.pdf

- Положення про внутрішню академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті

https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/uwwvVD3GV5oVbbGegOixsbyd9J1g_ew83xQ3OxTWu.pdf

- Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті

https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brID6eI7LKTEAcqmr_djrewYFvL.pdf

- Положення про симуляційний центр Полтавського державного медичного університету https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/files/zmSnBMxVLeiAX25mMO573PM2MWtLTHqf1GILY_xkA.pdf

- Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті

https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/xOTnELFKC3Gj8WrhnUxXAzDvkwZhpXom_6wSaSkb7.pdf

- Положення про моніторинг і оцінювання якості вищої освіти й освітньої діяльності в Полтавському державному медичному університеті

https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/d7hhIwqlUbLaAx2M7DJhtUd2QgHmjeyQyJ1_hPj72.pdf

- Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету

https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Sj670MBVmC9qGVuTmHU8k9ZGKuX3DlzlWNR8pBu.pdf?_ga=2.258226506.1531052886.1673862262-1300049335.1674110252

- Мовна політика Полтавського державного медичного університету

https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/docs/0ibUhWxc0gebZr4DbuigKUzB79yFYDflJERmsUq.pdf

- Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників Полтавського державного медичного університету

<https://www.pdmu.edu.ua/storage/profkom/docs/roL3bhuQ57QnXPzyccwz0hicQ89LOKJaREtlxEsz.pdf>

-Правил внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету

(https://www.umsa.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/5UHnaAQ5Rcxavl1x4m2vfERJSxiZbAg7dpOwgQhr.pdf) та ін.

- З вищезазначеними положеннями можна ознайомитися за адресою:)

https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrBEY.pdf

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному положенням про неформальну та/або інформальну освіту в Полтавському державному медичному університеті.

Опис навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія»

Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

Акушерство (фр. accoucher – народжувати) – галузь [медицини](#), що вивчає фізіологічні та патологічні процеси, які відбуваються в організмі жінки під час вагітності, пологів та у післяпологовому періоді, а також методи профілактики і лікування різних ускладнень, що виникають у цей час.

Акушерство є складовою частиною гінекології (від грец. gyne – жінка, logos – вчення) – науки про анатомо-фізіологічні особливості жіночого організму, пов'язані з репродуктивною функцією, а також методи лікування і профілактики захворювань жіночих статевих органів.

Стратегія розвитку акушерської служби в Україні базується на принципах, затверджених Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ): забезпечення доступу всіх верств населення до кваліфікованої медичної допомоги, служб планування сім'ї, медико-генетичного консультування з метою покращення репродуктивного здоров'я жіночого населення, зниження рівня материнської та дитячої захворюваності й смертності, ускладнень вагітності і пологів.

Акушерство дає змогу підготувати лікаря, який здатний вирішувати теоретичні і практичні питання пов'язані з особливостями життєдіяльності жінки при вагітності, пологах і у післяпологовому періоді.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є акушерство – наука, що вивчає фізіологічні та патологічні процеси, які відбуваються в організмі жінки під час вагітності, пологів та у післяпологовому періоді, а також методи профілактики і лікування різних ускладнень, що виникають у цей час.

Пререквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки):

вивчення акушерства базується на знаннях, отриманих студентами при вивченні медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, топографічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології репродуктивної системи жінки, гістології та ембріології, мікробіології, фармакології, клінічної генетики, внутрішніх професійних та інфекційних хвороб, хірургічних хвороб, гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я й інтегрується з цими дисциплінами.

Постреквізити навчальної дисципліни

Для вивчення сімейної медицини, хірургії, терапії, ендокринології, шкірно-венеричних, інфекційних хвороб, педіатрії, неонатології потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни (акушерство).

Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія» Модуль 2. «Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду» є: придбання знань з фізіологічного та патологічного акушерства, засвоєння загальних принципів ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду, вміння аналізувати акушерську ситуацію, використовувати основні та додаткові методи дослідження, демонструвати відпрацьовані вміння та навички.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Акушерство і гінекологія»

Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду є:

- Інтерпретувати клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів, жіночого тазу.
- Оцінювати стан вагітної, роділлі, породіллі, плода та новонародженого.
- Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду.
- Планувати тактику ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду при екстрагенітальних захворюваннях.
- Ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду.
- Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
- Планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні, матриця компетентностей)

Дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

інтегральні:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

10. Здатність спілкуватись іноземною мовою. Здатність використовувати міжнародні греко-латинські терміни, скорочення і кліше у фаховому усному й писемному мовленні.
11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальні (фахові, предметні):

1. Навички опитування пацієнта.
2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань.
5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
7. Здатність до діагностування невідкладних станів.
8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
9. Навички надання екстреної медичної допомоги
10. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів
11. Навички виконання медичних маніпуляцій.
12. Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів і післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору методу контрацепції.
13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
14. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.
15. Здатність до проведення експертизи працездатності.
16. Здатність до ведення медичної документації.
17. Здатність до проведення епідеміологічних та медикостатистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації.

Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

1. Знати будову та функції окремих органів й систем і організму людини в цілому в нормі, при розвитку патологічних процесів, захворювань; вміти використовувати набуті знання в подальшому навчанні та у практичній діяльності лікаря.
2. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез життя (професійний анамнез зокрема) в умовах закладу охорони здоров'я та/або вдома у хворого, за стандартною схемою опитування.
3. Призначати й аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні). Оцінювати інформацію з метою проведення диференційної діагностики захворювань, використовуючи знання про

людину, її органи й системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.

4. Встановлювати попередній і клінічний діагноз захворювання на підставі провідних клінічних симптомів або синдромів шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного і інструментального обстеження хворого, висновки диференціальної діагностики, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
5. Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. в польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
6. Призначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання, в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. в польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
7. Визначати характер лікування захворювання (консервативне, оперативне) та його принципи в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. в польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи й системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
8. Проводити діагностику невідкладних станів та встановлювати діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, в закладі охорони здоров'я), у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, у польових умовах, в умовах нестачі інформації й обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
9. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі встановленого діагнозу в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.
10. Надавати екстрену медичну допомогу за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах

обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.

11. Організовувати та проводити лікувально-евакуаційні заходи серед населення та військовослужбовців в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. в польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
12. Виконувати медичні маніпуляції в умовах закладу охорони здоров'я, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта, використовуючи знання про людину, її органи й системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.
13. Оцінювати загальний стан вагітної, роділлі та породіллі в умовах закладу охорони здоров'я на підставі анамнестичних даних, загального огляду, бімануального, зовнішнього та внутрішнього акушерського обстеження. Визначати тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Проводити консультації з питань планування сім'ї та підбору методу контрацепції на підставі анамнестичних даних, загального огляду й гінекологічного обстеження жінки, використовуючи знання про репродуктивні органи жінки, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
14. Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, у тому числі й заходів первинної профілактики в умовах закладу охорони здоров'я та за його межами, на підставі даних про стан здоров'я населення, що обслуговується, про наявність впливу на нього довкілля, детермінант здоров'я, використовуючи існуючі методи, у межах первинної медико-санітарної допомоги населенню. Організовувати проведення серед закріпленого контингенту населення заходів вторинної та третинної профілактики, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я людини (скринінг, профілактичний медичний огляд, звернення за медичною допомогою).
15. Визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду в закладі охорони здоров'я або вдома у хворого на підставі отриманих даних про стан здоров'я пацієнта, за допомогою стандартних схем, використовуючи знання про людину, її органи й системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення.
16. Проводити експертизу працездатності шляхом визначення наявності та ступеня обмежень життєдіяльності, виду, ступеня і тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини.
17. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів, використовуючи стандартну технологію. Готувати звіти про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи за типовою формою.

- 18.Проводити епідеміологічні й медико-статистичні дослідження здоров'я населення; обробку державної, соціальної, економічної та медичної інформації за будь-яких обставин із використанням стандартних процедур, сучасні комп'ютерні інформаційні технології зокрема.
- 19.Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

Результати навчання для дисципліни «Акушерство і гінекологія

по завершенню вивчення Модуля 2. « Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду» згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачи вищої освіти повинні

знати:

- сучасні концепції вітчизняного і зарубіжного акушерства;
- інтерпретувати клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів, жіночого тазу;
- перебіг фізіологічної та патологічної вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- сучасні стандарти надання допомоги при невідкладній акушерській патології;
- перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду у жінок з екстрагенітальною патологією;
- знати сучасні методи контрацепції у післяпологовому періоді;

вміти:

- виконувати обстеження вагітної, роділлі та породіллі,
- проводити зовнішнє та внутрішнє акушерське дослідження;
- оцінювати стан плода та новонародженого;
- проводити первинний огляд та туалет новонародженого;
- планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів, післяпологового періоду.
- ставити попередній діагноз та планувати тактику ведення ускладненої вагітності.
- надавати акушерську допомогу при ускладненому перебігу вагітності.
- планувати тактику ведення ускладнених пологів та післяпологового періоду.
- проводити диференційний діагноз та планувати тактику ведення основних патологічних станів при вагітності, пологах та в післяпологовому періоді.
- складати план профілактичних та реабілітаційних заходів у разі різних видів акушерської патології.
- проводити консультування щодо післяпологової контрацепції.
- планувати та надавати допомогу при невідкладних станах в акушерстві.
- виконувати необхідні медичні маніпуляції.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ п/п	Назва теми	Кількість Годин
Модуль 2. « Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду»		
1	Лекція №1. Фізіологія пологів. Знеболювання пологів. Передвісники пологів, прелімінарний період. Визначення початку пологів. Біологічна готовність організму до пологів, шкала Бішопа. Регуляція пологової діяльності. Клінічний перебіг пологів. Ведення пологів. Партограма. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар. Первинний туалет новонародженого, дотримання теплового ланцюжка. Сучасні методи знеболювання пологів: немедикаментозні та медикаментозні.	2
2.	Лекція №2. Плацентарна дисфункція. Дистрес плода. Затримка розвитку плода. Фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика. Методи діагностики стану плода: неінвазивні - УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні - амніоцентез, кордоцентез, біопсія хоріону. Біохімічні методи дослідження у різні терміни вагітності.	2
3.	Лекція №3. Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія. Ранні гестози: класифікація, клініка, діагностика, лікування. Гіпертензивні розлади під час вагітності. Прееклампсія: патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика, профілактика. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення. Рідкісні форми гестозів.	2
4.	Лекція № 4. Невиношування вагітності. Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного переривання вагітності. Істмікоцервікальна недостатність. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика. Профілактика невиношування вагітності. Передчасні пологи: акушерська тактика, ведення і профілактика.	2

5.	Лекція № 5. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві. Передлежання плаценти: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, особливості перебігу, ведення вагітності та пологів. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти: етіологія, клініка, діагностика, особливості ведення вагітності і пологів. Матка Кювелера. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовому і ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини). Геморагічний шок, термінальні стани в акушерстві. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві.	2
	Разом	10

Тематичний план семінарських занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті – не передбачено.

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 2. «Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду».		
Змістовий модуль 1. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.		
1.	Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Таз з анатомічної та акушерської точок зору. Тазове дно. Будова голівки плода. Розміри голівки плода та тулуба. Ознаки доношеності та зрілості плода. Вимірювання та оцінка таза.	2
2.	Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних. Перинатальна охорона плода. Запліднення та розвиток плідного яйця. Плацента, її будова і функція. Критичні періоди розвитку ембріона і плода. Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності.	2

	Гігієна і харчування вагітної. Методи обстеження вагітної: діагностика ранніх та пізніх термінів вагітності. Топографія плода у матці. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма. Лабораторна діагностика ВІЛ-інфекції. Консультування в контексті ВІЛ-інфекції. Поняття консультування та його етичні принципи. Навички консультування. Визначення допологової відпустки і дати пологів.	
3-4	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів. Передвісники пологів, прелімінарний період. Визначення початку пологів. Біологічна готовність організму до пологів, шкала Бішопа. Біомеханізми пологів при передньому і задньому видах потиличного передлежання. Регуляція пологової діяльності. Клінічний перебіг пологів. Ведення пологів. Партограма. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар. Первинний туалет новонародженого, дотримання теплового ланцюжка. Сучасні методи знеболювання пологів: немедикаментозні та медикаментозні.	4
5-6	Клінічний перебіг послідового періоду пологів. Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості. Перебіг і ведення третього періоду пологів. Визначення величини крововтрати в пологах. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах. Клініка та ведення післяпологового періоду. Концепція грудного вигодовування. Післяпологова контрацепція: метод лактаційної аменореї (МЛА). Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості. Догляд за новонародженим. Переваги сумісного перебування матері та дитини.	4
Змістовий модуль 2. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.		
7.	Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Аномалії позазародкових елементів плідного яйця/плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика. Міхурцевий занесок. Багатоводдя і маловоддя: причини, діагностика тактика ведення вагітності, наслідки для плода і новонародженого. Спадкові та вроджені захворювання плода. Діагностика. Показання до медико-генетичного консультування. Багатоплідна вагітність: класифікація, діагностика, особливості перебігу та ведення багатоплідної вагітності. Пологи при багатоплідній вагітності.	2

8.	Плацентарна дисфункція. Дистрес плода. Затримка розвитку плода. Плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика. Методи діагностики стану плода: неінвазивні - УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні - амніоцентез, кордоцентез, біопсія хоріону. Біохімічні методи дослідження у різні терміни вагітності.	2
9-10	Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія. Ранні гестози: класифікація, клініка, діагностика, лікування. Гіпертензивні розлади під час вагітності. Прееклампсія: патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика, профілактика. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення. Рідкісні форми гестозів.	4
11-12	Невиношування вагітності. Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного переривання вагітності. Істмікоцервікальна недостатність. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика. Профілактика невиношування вагітності. Передчасні пологи: акушерська тактика, ведення і профілактика.	4
13.	Курація вагітних та породіль, підготовка учбової історії пологів. Обстеження вагітної, роділлі та породіллі під наглядом викладача. Участь в проведенні пологів. Основи консультування, включаючи консультування з МЛА. Медична етика та деонтологія. Робота з медичною документацією.	2
14.	Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Імунологічна несумісність крові матері та плода (резус-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізолейкоцитарна та ін.). Патогенез, діагностика, тактика ведення, лікування та профілактика.	2
15-16	Вузький таз. Аномалії положення та передлежання плода. Пологи при неправильному положенні та тазовому передлежанні плода. Аномалії кісткового тазу. Класифікація, діагностика. Діагностика синклітичного і асинклітичного вставлення голівки. Клінічно вузький таз. Особливості ведення пологів. Класифікація тазових передлежань. Діагностика та	4

	особливості ведення вагітності. Неправильне положення плода: класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності. Розгинальні передлежання голівки плода: класифікація, діагностика. Корекція неправильних положень та тазових передлежань під час вагітності. Пологи при неправильному положенні плода та тазових передлежаннях, тактика ведення. Біомеханізм пологів та ручна допомога при тазових передлежаннях.	
17-18	Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві. Акушерські кровотечі. Передлежання плаценти: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, особливості перебігу, ведення вагітності та пологів. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти: етіологія, клініка, діагностика, особливості ведення вагітності і пологів. Матка Кювелера. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовому і ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини). Геморагічний шок, термінальні стани в акушерстві. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві.	4
19	Аномалії скоротливої діяльності матки. Класифікація, фактори ризику, патогенез різних видів аномалій пологової діяльності. Сучасні методи діагностики і лікування порушень пологової діяльності. Профілактика порушень пологової діяльності. Перинатальні наслідки. Дистрес плода у пологах: діагностика, тактика ведення.	2
20	Оперативне акушерство. Загальні поняття про оперативні втручання в акушерстві: операції переривання вагітності в ранні та пізні терміни. Операції для підготовки пологових шляхів (періно - та епізіотомія, амніотомія).	2
21-22	Оперативне акушерство. Акушерські щипці, вакуум-екстракція плода, кесарів розтин: показання. Плродоруйнівні операції. Оперативні втручання в послідовому та післяпологовому періоді. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду: техніка проведення. Ручне та інструментальне обстеження матки після пологів. Показання до надпихової ампутації, екстирпації матки, перев'язки	4

	внутрішніх здухвинних артерій.	
23-24	Пологовий травматизм. Травматичні ушкодження вульви, піхви, промежини. Розрив шийки матки. Розрив матки: класифікація, механізм виникнення. Клінічна картина розриву матки: загрозливого, того, що почався і вже відбувся. Особливості розриву матки за рубцем. Діагностика, лікування і профілактика. Виворіт матки. Розходження і розриви зчленувань таза. Післяпологові нориці. Етіологія, лікування, профілактика.	4
25-26	Післяпологові септичні захворювання. Післяпологові септичні захворювання: післяпологова септична рана, післяпологовий метроендометрит, метрофлебіт, мастит, післяпологовий перитоніт, перитоніт після кесарева розтину. Акушерський сепсис: класифікація етіологія, патогенез, діагностика, сучасні принципи лікування, профілактика. Септичний шок, невідкладна допомога. Методи пригнічення лактації.	4
27	Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Вагітність і пологи при захворюваннях серцево-судинної системи (вадах серця, гіпертонічній хворобі, артеріальній гіпотензії); хворобах кровотворних органів; ендокринної системи;	2
28	Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Вагітність і пологи при захворюваннях органів сечовидільної системи; хворобах печінки та жовчного міхура; органів травної системи; органів дихання;	2
29	Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Перинатальні інфекції. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ. Вагітність і пологи при гострих та хронічних інфекційних хворобах, туберкульозу, нервової системи, органів зору. Перинатальні інфекції у вагітних: клінічний перебіг, діагностика, тактика ведення, лікування, профілактика. Принципи ведення вагітності і пологів у жінок з ВІЛ. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ. Перебіг вагітності і пологів при гінекологічних захворюваннях. Особливості перебігу та тактика ведення при гострій хірургічній патології.	2
30	Захист учбової історії пологів. Медична етика та деонтологія. Робота з медичною	2

	документацією. Захист учбової історії пологів.	
	Разом	60

Самостійна робота

№п/п	Зміст	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	10
2.	Написання навчальної історії пологів	3
3.	Підготовка до екзамену	4
4.	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять (перелік): • Критичні періоди розвитку ембріона і плода. • Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід: - паління; - вживання алкоголю; -наркотичних речовин. -зловживання кофеїном, який міститься у каві, чаї, напитках типу кока-коли • Організація та надання медико-генетичної допомоги:	1
	- медико-генетичне консультування як спеціалізований вид медичної допомоги;	
	- перинатальне виявлення спадкової та вродженої патології;	
	- консультування вагітних з високим генетичним ризиком.	
	• Вагітність і полози при захворюваннях нервової системи. (хронічні захворювання центральної та периферичної нервової системи) та при захворюваннях органів зору (міопія, захворювання сітківки, очного дна).	1
	Разом	20

Індивідуальні завдання

1. Аналіз історій пологів та післяпологового періоду.
2. Підготовка презентацій за тематикою занять.
3. Участь у роботі студентського наукового товариства.
4. Участь у конференціях.

Перелік теоретичних питань для підготовки студентів до СПА.

Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

1. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в місті і на селі. Питання охорони здоров'я материнства і дитинства в сучасному законодавстві України.
2. Структура і принципи роботи пологового будинку. Основні показники роботи акушерського стаціонару.
3. Роль жіночої консультації у профілактиці ускладнень вагітності та пологів, перинатальній охороні плода та профілактиці, діагностиці та лікуванні гінекологічних захворювань.
4. Роль сімейного лікаря у профілактиці перинатальних захворювань і смертності.
5. Організація служби планування сім'ї: структура, завдання.
6. Медико-генетичне консультування.
7. Зовнішні та внутрішні статеві органи жінки.
8. Кровозабезпечуюча і лімфатична системи жіночих статевих органів.
9. Фізіологія жіночих статевих органів.
10. Будова жіночого таза. Таз з акушерської точки зору. Тазове дно.
11. Плід як об'єкт пологів (розміри голівки плода, шви, тім'ячка).
12. Ознаки доношеності та зрілості плода.
13. Будова статевих клітин. Капацитація. Запліднення і розвиток плідного яйця. Імплантація.
14. Плацента, її будова і функції.
15. Критичні періоди розвитку ембріона і плода.
16. Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід.
17. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності.
18. Гігієна і харчування вагітної.
19. Методи обстеження вагітних. Зовнішнє та внутрішнє акушерське обстеження вагітних.
20. Топографія плода в матці.
21. Встановлення ранніх та пізніх термінів вагітності.
22. Визначення допологової відпустки і дати пологів.
23. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма.
24. Психопрофілактична підготовка до пологів.
25. Передвісники пологів: прелімінальний період.
26. Визначення ступеню зрілості шийки матки. Шкала Бішопа.
27. Біомеханізм пологів при передньому та задньому видах потиличного передлежання.
28. Причини початку пологів. Регуляція пологової діяльності. Методи реєстрації пологової діяльності. Моніторинг у пологах.
29. Періоди пологів. Тривалість їх у першо- та повторнонароджуючих.
30. Період розкриття шийки матки в пологах. Клініка, ведення. Партограма.
31. Період вигнання плода. Клініка, ведення.
32. Послідовий період. Ознаки відшарування плаценти. Клініка, ведення послідового періоду (активне ведення, очікувальна тактика ведення).

33. Консервативні способи виділення посліду.
34. Визначення цілісності посліду. Поняття про фізіологічну та патологічну крововтрату.
35. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар.
36. Первинний туалет новонародженого. Дотримання теплового ланцюжка.
37. Психопрофілактичне знеболювання пологів. Медикаментозне знеболювання пологів.
38. Клініка та ведення післяпологового періоду.
39. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах.
40. Концепція грудного вигодовування.
41. Післяпологова контрацепція. Метод лактаційної аменореї.
42. Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості.
43. Догляд за новонародженим.
44. Переваги сумісного перебування матері та дитини.
45. Ембріональний і фетальний періоди розвитку. Бласти-, ембріо- та фетопатії. Діагностика вад розвитку плода в різні періоди вагітності.
46. Аномалії позазародкових елементів плідного яйця (плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика). Міхурцевий занесок.
47. Багатотоводдя та маловоддя. Особливості перебігу вагітності та пологів.
48. Спадкові та вроджені захворювання плода. Роль медико-генетичної консультації в їх діагностиці.
49. Багатоплідна вагітність: класифікація, діагностика.
50. Особливості перебігу і ведення багатоплідної вагітності. Профілактика ускладнень.
51. Плацентарна дисфункція: класифікація, діагностика, лікування.
52. Дистрес плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.
53. Затримка розвитку плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.
54. Методи діагностики стану плода: неінвазивні – УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні – амніоцентез, кордоцентез.
55. Цитогенетичні та біохімічні дослідження у різні терміни вагітності.
56. Імунологічна несумісність крові матері і плода (Rh-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізольована несумісність та ін.).
57. Патогенез імунологічного конфлікту, сучасна система діагностики і лікування.
58. Ведення вагітності і визначення оптимального терміну пологів при резус-імунізації.
59. Профілактика імоноконфліктної вагітності.
60. Ранній гестоз. Птіалізм, блювання. Патогенез. Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу.
61. Гіпертензивні розлади під час вагітності, класифікація.
62. Прееклампсія, патогенез: класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика ведення, профілактика.
63. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення.

64. Рідкісні форми гестозів.
65. Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика.
66. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика.
67. Істміко-цервікальна недостатність (етіологія, клініка, діагностика, лікування).
68. Профілактика невиношування вагітності.
69. Передчасні пологи: тактика, ведення і профілактика.
70. Поняття анатомічного та клінічного вузького тазу.
71. Класифікація анатомічно вузького тазу за формою та ступенем звуження. Діагностика.
72. Особливості перебігу та ведення пологів при вузьких тазах.
73. Діагностика синклітичного та асинклітичного вставлення голівки плода.
74. Класифікація тазового передлежання. Причини виникнення.
75. Діагностика та особливості ведення вагітності при тазових передлежаннях.
76. Неправильні положення плода: класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності.
77. Розгинальні передлежання голівки плода: класифікація, діагностика.
78. Корекція неправильних положень та тазових передлежань під час вагітності.
79. Пологи при неправильних положеннях та тазових передлежаннях.
80. Біомеханізм пологів при тазових передлежаннях.
81. Ручна допомога при тазових передлежаннях.
82. Пологи при багатоплідній вагітності.
83. Аномалії пологової діяльності. Класифікація. Фактори ризику.
84. Патогенез різних видів аномалій пологової діяльності.
85. Слабкість пологової діяльності. Клініка, діагностика та лікування первинної і вторинної слабкості пологової діяльності.
86. Дискоординована пологова діяльність. Клініка, діагностика та лікування.
87. Надмірна пологова діяльність. Клініка, діагностика та лікування.
88. Профілактика порушень пологової діяльності. Перинатальні наслідки.
89. Дистрес плода у пологах: діагностика, тактика ведення.
90. Передлежання плаценти. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка і діагностика.
91. Особливості перебігу і ведення вагітності та пологів при передлежанні плаценти. Акушерська тактика.
92. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти. Етіологія, клініка, діагностика. Акушерська тактика. Матка Кювелера.
93. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовому періоді.
94. Маткова кровотеча в ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча.
95. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини).
96. Геморагічний шок. Термінальні стани в акушерстві.
97. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові.

98. Інтенсивна терапія та реанімація при кровотечах в акушерстві.
99. Загальні відомості про акушерські операції. Показання, умови, протипоказання. Підготовка. Обстеження. Інструментарій.
100. Операції переривання вагітності в ранні та пізні терміни.
101. Операції, що готують пологові шляхи (перинео- та епізіотомія, амніотомія).
102. Акушерські щипці. Вакуум-екстракція плода. Показання, умови, протипоказання.
103. Оперативні втручання у послідовому та післяпологовому періоді.
104. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду: техніка проведення.
105. Кесарський розтин у сучасному акушерстві. Показання та протипоказання до кесарського розтину. Варіанти кесарського розтину.
106. Хірургічні методи зупинки маткової кровотечі в акушерстві. Перев'язка маткових та яєчникових судин. Надпихова ампутація матки. Екстирпація матки. Перев'язування внутрішніх здухвинних артерій: показання.
107. Травматичні пошкодження вульви, піхви, шийки матки і промежини.
108. Розриви матки при вагітності і в пологах: класифікація, механізми виникнення.
109. Клінічна картина розриву матки: загрозливого, того, що почався і вже відбувся.
110. Особливості розривів матки по рубцю: діагностика, лікування, профілактика.
111. Виворіт матки. Причини виникнення. Тактика лікаря.
112. Розходження і розриви зчленувань таза в пологах.
113. Післяпологові нориці: етіологія, лікування, профілактика.
114. Основні клінічні форми післяпологових септичних захворювань. Класифікація, етіологія, патогенез.
115. Клініка, діагностика, сучасні принципи лікування післяпологового метроендометриту, метрофлебиту, маститу.
116. Клініка, діагностика, сучасні принципи лікування післяпологового перитоніту, перитоніту після кесарева розтину.
117. Акушерський сепсис. Класифікація, клініка, діагностика, сучасні принципи лікування.
118. Септичний шок. Невідкладна допомога. Методи профілактики септичних післяпологових ускладнень.
119. Методи пригнічення лактації.
120. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Перинатальні інфекції.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДЛЯ КІНЦЕВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ
МОДУЛЬ 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та
післяпологового періоду.

1. Зібрати та оцінити анамнез стосовно загальних та специфічних функцій жіночого організму.
2. Провести зовнішнє акушерське обстеження вагітної (прийоми Леопольда, аускультация серцебиття плода, пельвіометрія).
3. Встановити термін вагітності, передбачуваний термін пологів та масу плода.
4. Провести внутрішнє акушерське обстеження, вимірювання діагональної

кон'югати (на фантомі).

5. Оцінити результати дослідження стану плода і плаценти (КТГ, УЗД, БПП, доплерометрія судин пуповини) та визначити тактику ведення вагітності в залежності від отриманих результатів.
6. Виявляти ранні ознаки гестозів, використовувати прості скринінгові методи для діагностики гестозів, проводити оцінку результатів лабораторного обстеження, визначати тактику ведення при гестозах, надавати невідкладну допомогу при нападі еклампсії.
7. Надавати акушерську допомогу при фізіологічних пологах (на симуляторі або на фантомі). Ведення післяпологового періоду.
8. Оцінити стан новонародженого за шкалою Апгар, провести первинний туалет новонародженого.
9. Визначити діагностичні критерії вузького тазу (проводити пельвіометрію). Встановлювати діагноз клінічно вузького тазу (на фантомі).
10. Оцінити характер пологової діяльності. Скласти схему медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності.
11. Оцінити об'єм крововтрати. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.
12. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при геморагічному шоці.
13. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при септичному шоці.

Перелік питань, який повинен засвоїти здобувач вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни (форма контролю –СПА)

- перебіг фізіологічної та патологічної вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- сучасні стандарти надання допомоги при невідкладній акушерській патології;
- перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду у жінок з екстрагенітальною патологією;
- знати сучасні методи контрацепції у післяпологовому періоді.

Методи навчання

- **вербальні** (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- **наочні** (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- **практичні** (вирішення тестових завдань та ситуаційних задач, відпрацювання навичок на муляжах і фантомах);
- **активні методи навчання:**
- проблемний метод (тематичні дискусії, мозковий штурм, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), презентації, тренінги, ділові ігри).
- методи застосування знань та набуття і закріплення умінь і навичок (практичні заняття, контрольні завдання, робота в клініці, проведення практики);
- методи перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок.

Форми та методи оцінювання

Форми

- попередній (вихідний);
- поточний;
- підсумковий модульний контроль;

Методи

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- програмований контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- самооцінка.

Система поточного та підсумкового контролю – СПА.

Семестрова підсумкова атестація проводиться після завершення вивчення усіх тем МОДУЛЬ 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду у кінці семестра у вигляді іспиту.

До семестрові підсумкової атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття і лекції та при вивченні модуля набрали мінімальну кількість балів (72). Здобувач вищої освіти, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Форма проведення семестрової підсумкової атестації стандартизована і включає результати поточного рівня знань та бали ЄКТС за СПА. Бали за СПА складаються з середніх традиційних оцінок, отриманих за кожне питання з семестрової підсумкової атестації екзаменаційного білету за СПА. Екзаменаційний білет включає два теоретичні питання з фізіологічного та патологічного акушерства та одну клінічну задачу.

таблиця 1

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх

		видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень 3 допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань 3 теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, володіє не менш ніж 60%) знань 3 теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60%) знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60%) знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Після поточного заняття, що передує підсумковому модульному контролю та проводиться конвертація сумарної оцінки поточної успішності за модуль та традиційною 4 бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) за таблицею .

**Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам
за ПМК, екзамен, та традиційній чотирьохбальній оцінці.**

Середній бал за поточну успішність (А)	Бали за поточну успішність з модуля (А * 24)	Бали за ПМК з модуля (А* 16)	Бали за модуль та/або екзамен (А*24 + А*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою	
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно	
2,1	50	34	84			
2,15	52	34	86			
2,2	53	35	88			
2,25	54	36	90			
2,3	55	37	92			
2,35	56	38	94			
2,4	58	38	96			
2,45	59	39	98			
2,5	60	40	100			
2,55	61	41	102			
2,6	62	42	104			
2,65	64	42	106			
2,7	65	43	108			
2,75	66	44	110			
2,8	67	45	112			
2,85	68	46	114			
2,9	70	46	116			
2,95	71	47	118			
3	72	50	122	E	3 задовільно	
3,05	73	50	123			
3,1	74	50	124			
3,15	76	50	126			
3,2	77	51	128			
3,25	78	52	130	D		3 задовільно
3,3	79	53	132			
3,35	80	54	134			
3,4	82	54	136			
3,45	83	55	138			
3,5	84	56	140	C	4 добре	
3,55	85	57	142			
3,6	86	58	144			
3,65	88	58	146			
3,7	89	59	148			
3,75	90	60	150			

3,8	91	61	152		В	
3,85	92	62	154			
3,9	94	62	156			
3,95	95	63	158			
4	96	64	160			
4,05	97	65	162			
4,1	98	66	164			
4,15	100	66	166			
4,2	101	67	168			
4,25	102	68	170			
4,3	103	69	172			
4,35	104	70	174			
4,4	106	70	176			
4,45	107	71	178			
4,5	108	72	180	А	5 ВІДМІННО	
4,55	109	73	182			
4,6	110	74	184			
4,65	112	74	186			
4,7	113	75	188			
4,75	114	76	190			
4,8	115	77	192			
4,85	116	78	194			
4,9	118	78	196			
4,95	119	79	198			
5	120	80	200			

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для всіх модулів дисципліни **складає 72 бала**.

Оцінка за Модуль 2. «Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду» визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за СПА.

Здобувачі вищої освіти, які мають середній бал успішності від 4,5 до 5,0 звільняються від складання іспиту (СПА), автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку.

Викладачі заповнюють «Відомість семестрової підсумкової атестації» та передають їх до деканатів для подальшого ранжування.

Методичне забезпечення

1. Методичні розробки лекцій
2. Методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів вищої освіти під час підготовки до практичного заняття та на занятті

3. Методичні вказівки з організації проведення виробничої практики
4. Методичні вказівки для тем, винесених на самостійного опрацювання
4. Рекомендована літератури
5. Матеріали для контролю знань, умінь і навичок студентів:
 - тести різних рівнів складності
 - тести з банку ліцензійних іспитів «Крок - 2»
 - ситуаційні задачі
 - комп'ютерні контролюючі програми
6. Відеофільми.
7. Клінічні аналізи.

15. Рекомендована література

Для вітчизняних студентів

Базова

1. Акушерство та гінекологія у 4 т.: національний підручник/ Кол. авт. За ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана.- т.1: Акушерство. К.- ВСВ «Медицина». – 2013. – 1032 с.
2. Акушерство і гінекологія. Татарчук Т.Ф., та ін. Київ: Медицина. – 2013.
3. Сучасні підходи до ведення пологів та післяпологового періоду при патологічному перебігу вагітності. - /за редакцією А.М. Громової, Л.А. Нестеренко. Полтава 2016. – 259с.
4. Акушерство і гінекологія у двох книгах: нац. підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. кн. 2 : Гінекологія / за ред. В.І. Грищенка [Грищенко В.І, Щербина М.О., Венцківський Б.М., Потапова Л.В., Лазуренко В.В., Мерцалова О.В., Ліпко О.П., Щербина І.М., Грищенко М.Г.]. - 3 -є вид., виправлене. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
5. Ліхачов В. Акушерство, 1 том, "Базовий курс" підручник. 2021, 389с.
6. Ліхачов В. Акушерство, 11 том, "Сучасна акушерська практика" підручник, 2022, 509с.

Додаткова

Акушерство і гінекологія у 4-х томах. – Том 1 Акушерство підручник (ВНЗ IV р.а.) В.М. Запорожан , В.К. Чайка, Л.Б. Маркін та ін. за ред. В.М. Запорожана. - 2 вид., випр. - 2017. - 1032с.

Накази МОЗ України

1. Наказ № 823 18 травня 2022 р. Про затвердження Стандарту медичної допомоги «Рациональне застосування антибактеріальних і антифунгальних препаратів з лікувальною та профілактичною метою»
2. Наказ №8 від 5 січня 2022 року Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Кесарів розтин».
3. Наказ № 151 від 24 січня 2022 року Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної

(високоспеціалізованої) медичної допомоги «Гіпертензивні розлади під час вагітності, пологів та у післяпологовому періоді».

4. Наказ № 170 від 26 січня 2022 року Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Фізіологічні пологи».

5. Наказ № 692 від 26 квітня 2022 року Про затвердження клінічної настанови, заснованої на доказах, «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини» та стандартів медичної допомоги «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини».

6. Наказ № 1437 від 9 серпня 2022 року Про затвердження Стандартів медичної допомоги «Нормальна вагітність»

Інформаційні ресурси

Сайт ПДМУ <https://www.pdmu.edu.ua/>

Сайт кафедри акушерства і гінекології № 1

<https://akusher-one.pdmu.edu.ua/team>

Сайт бібліотеки ПДМУ <https://www.pdmu.edu.ua/biblioteca>

Силабус підготували:

к.мед.н., доцент закладу вищої освіти Мітюніна Н.І.,

к.мед.н., доцент закладу вищої освіти Ляховська Т.Ю.,

к.мед.н., доцент закладу вищої освіти Кетова О.М.